

fejlődés az Európai Strukturális és Beruházási Alapok pénzügyi eszközeivel

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap

Pénzügyi eszközök

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásával biztosított pénzügyi eszközök fenntartható és hatékony befektetési lehetőséget kínálnak a magánszemélyek és a vállalkozások, illetve az erőforrások fejlesztéséhez a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki gazdaságban. Segítik a kedvezményezettek széleskörű fejlesztési céljainak megvalósítását, és lehetőséget biztosítanak a források újbóli felhasználására, ezáltal további beruházásokat ösztönözve.

Az EU mezőgazdasági és erdészeti ágazatának fejlesztéséhez, illetve a vidéki térségek általános fejlesztéséhez a Közös Agrárpolitika (KAP) második pillérének finanszírozási eszköze, az Európai Strukturális és Beruházási Alapok egyike, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) biztosít támogatást.

A 2014-2020 közötti időszakban az EMVA 96 milliárd eurót meghaladó teljes költségvetése lehetőséget biztosít a mezőgazdasági és erdészeti fejlesztésekre, támogatja a környezeti/természeti erőforrás-gazdálkodást, valamint a vidéki gazdaság fenntartható fejlesztését.

Az EMVA támogatása a vissza nem térítendő támogatási forma mellett egyre nagyobb arányban nyújtható pénzügyi eszközökön keresztül.

2007-et követően az EMVA-ból biztosított pénzügyi eszközök iránti kereslet folyamatosan növekedett, különösen a pénzügyi és gazdasági válság kirobbanását követően, amely jelentősen csökkentette a vidéki területek és a mezőgazdaság számára rendelkezésre álló forrásokat.

A pénzügyi eszközök

- visszatérítendő források;
- visszaforgó pénzügyi megoldások, azaz a visszafizetett pénzeszközöket újból befektetik;
- olyan pénzügyileg életképes projekteknél alkalmazhatók, amelyekről feltételezhető, hogy a kapott összeg visszafizetéséhez elegendő bevételt és megtakarítást eredményeznek;
- céljuk, hogy más forrásokból, pl. a magánszektorból származó további befektetéseket vonzzanak a rendelkezésre álló tőke növelése érdekében, elsősorban azokban az ágazatokban, ahol különösen nehéz pénzügyi forrásokhoz jutni;
- hitel, garancia és tőkebefektetés formájában juttathatók;
- a piac fejlesztésével támogatják a kínálati oldal bővülését;
- kombinálhatók vissza nem térítendő támogatásokkal;
- kezelésüket elláthatják nemzeti vagy regionális bankok, nemzetközi szervezetek – mint például az Európai Beruházási Bank vagy az Európai Beruházási Alap –, pénzügyi közvetítők, illetve (hitelek és garanciák esetén) az irányító hatóságok.

A pénzügyi eszközök előnyeit felismerve, a 2014-2020 közötti időszakban alkalmazásukat az **Európai Unió tematikus célkitűzéseinek mindegyikére** kiterjesztették. A javuló és rugalmasabb megvalósítási lehetőségeknek köszönhetően a jövőben tovább bővíthet a felhasználási körük.

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból társfinanszírozott pénzügyi eszközök **felhasználhatók az EMVA Vidékfejlesztési Programjaiban (VP-k) meghatározott beruházási célkitűzések támogatásához**. A pénzügyi eszközök a legtöbb területen igénybe vehetők abban az esetben, ha egy **azonosított piaci rés** kiküszöbölésére irányulnak. Alkalmazásukban így elsősorban olyan ágazatok érdekeltek, ahol a bankok nem képesek hitelt nyújtani és/vagy a magánszektor beruházási hajlandósága alacsony. Példaként sorolhatók a kisméretű gazdaságok, illetve a megfelelő hitelfelvevői múlttal vagy biztosítékkal nem rendelkező fiatal mezőgazdasági vállalkozások.

A pénzügyi eszközök a legtöbb EU-s vidékfejlesztési célkitűzés elérését segíthetik:

- a tudástranszfer és innováció elősegítése az erdészet és a mezőgazdaság területén, valamint a vidéki térségekben;
- a versenyképesség növelése a mezőgazdaság valamennyi ágazatában, a gazdaságok életképességének javítása;
- az élelmiszerlánc-szervezés elősegítése;
- az erőforrás-hatékonyság ösztönzése, és áttérés az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenálló gazdaságra a mezőgazdaságban, az élelmiszeriparban és az erdőgazdálkodásban;
- a társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdaság fejlesztése a vidéki térségekben, különös tekintettel a kisvállalkozások alapítására és fejlesztésére és a munkahelyteremtésre.

Az EMVA által biztosított pénzügyi eszközök elérhetők minden jövőbeli kedvezményezett számára, akik pénzügyi szempontból életképes projekteket szeretnének megvalósítani a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás terén, valamint a vidéki térségekben.

Az EMVA által támogatott pénzügyi eszközök különböző formákban vehetők igénybe:

- **Hitelnyújtás** lehetséges olyan területeken is, ahol kereskedelmi forgalomban (például a bankokon keresztül) kínált pénzügyi megoldások nem elérhetők, vagy a piacon kínált hiteleknél kedvezőbb feltételeket biztosíthatók (például alacsonyabb kamatozással, hosszabb lejáratra, vagy kevesebb fedezeti követelménnyel). A hitelek segíthetik a gazdálkodókat és családjaikat bevételi forrásaik diverzifikálásában, például agroturizmus formájában vagy helyi termékeket értékesítő, az élelmiszer-előállításához kapcsolódó vállalkozások indításán keresztül. Beruházásokkal támogathatják a fiatal gazdálkodók indulását, illetve a mezőgazdasági géppark fejlesztésével növelhetik a gazdaságok teljesítményét és fenntarthatóságát.
- **A mikrohitelek** kisösszegű hitelek olyan személyek számára, akik valamilyen okból nem férnek hozzá a pénzügyi szolgáltatásokhoz. A mikrohitelek jellemzően rövid lejáratú időre nyújtott hitelek, ahol a hitelfedezet mértéke alacsony vagy egyáltalán nem szükséges. Igényelhetik például gazdálkodók a hozzáadott érték növelése vagy a termék minőségének javítása érdekében történő eszközbeszerzéseiknél, illetve a közösségi szinten irányított helyi fejlesztési

stratégiák keretében megvalósuló projektekhez.

- **A garanciaeszközök** biztosítékként szolgálnak a hitelezők számára, hogy tőkebefektetések részben vagy teljes egészében megtérüljenek abban az esetben is, ha a hitelfelvevő hitelét nem képes visszafizetni. Előnyösek lehetnek például olyan vállalkozások számára, amelyek a biogazdaságba, vagy a forráshatékonyság növelésébe szándékoznak befektetni. Szintén jó megoldás lehet azoknak a gazdálkodóknak, akik ugyan rendelkeznek a megfelelő képességekkel és akik számára elérhetőek a banki finanszírozási források, de a szükséges biztosítékok hiányoznak a hitel megszerzéséhez.
- **A tőkebefektetések** célja a teljes, vagy részleges tulajdonjog-szerzés egy adott vállalkozásban. A tőkebefektető igényt tarthat bizonyos irányítási jogkörökre, részesedhet a cég nyereségéből, és értékesítheti a megszerzett részvényeket a későbbiekben haszonrealizálás céljából. A tőkebefektetések elsősorban olyan cégek számára előnyösek, amelyeknél magasabb kockázattal, ugyanakkor potenciálisan nagyobb növekedéssel számolnak, de hasznos lehet az agrár-élelmiszeripari területen tevékenykedő kis- és középvállalkozások, melyek új feldolgozási technológiákba fektetnek, vagy építenek ki.

A pénzügyi eszközök vissza nem térítendő támogatásokkal és egyéb támogatási formákkal kombinálva is alkalmazhatók. A beruházások ösztönzése érdekében gyakran elengedhetetlen a befektetési hajlandóság növelése. Az EMVA szaktanácsadó és más támogató szolgáltatások biztosítása révén is segítheti a fejlesztéseket.

Az EMVA által finanszírozott pénzügyi eszközök hozzájárulnak a szektor és a befektetési lehetőségek hosszú távú fejlődéséhez és diverzifikációjához azon ágazatok támogatásával, ahol a beruházások jelenlegi szintje alacsony. A gazdasági szempontból életképes projektfejlesztések ösztönzésével új piaci lehetőségek nyílnak, vonzó befektetési lehetőségeket kínálva a beruházók és a pénzügyi közvetítők számára is. A mezőgazdaság és erdőgazdálkodás szereplői számára jellemzően költséges és bonyolult a pénzügyi erőforrások elérése, mivel sok tagállamban a pénzügyintézetek magas kockázatúnak ítélik a számukra nyújtott hiteleket. A közszféra által finanszírozott pénzügyi eszközök és az ezzel járó kockázat-megosztás révén azonban bizonyos projektek kedvező befektetési területté válhatnak.

További információk

További információk a vidékfejlesztésről:

http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_hu.htm

Referencia-útmutató az irányító hatóságok számára az ESBA programokban szereplő pénzügyi eszközökről:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/fi_esif_2014_2020.pdf

Információ az pénzügyi eszközök ex-ante értékelésének módszereiről:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

Az 'fi-compass' weboldal, ESBA pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó tanácsadási szolgáltatások platformja:

<http://www.fi-compass.eu/>

További információk az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapról, egyéb Európai Strukturális és Beruházási Alapok rendeleteiről, valamint a felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusokról:

<http://enrd.ec.europa.eu/en/policy-in-action/cap-towards-2020/rdp-programming-2014-2020/policy-overview>

Információk a mezőgazdaság és az erdőgazdasági szektorok, és a vidéki területeket számára nyújtott állami támogatásokról:

http://ec.europa.eu/agriculture/stateaid/index_en.htm

www.fi-compass.eu
contact@fi-compass.eu
© EIB (2015)

European Commission
Directorate-General
Regional and Urban Policy
Unit B.3 “Financial Instruments and IFIs’ Relations”
B-1049 Brussels

European Investment Bank
Advisory Services
fi-compass
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg